

UNIVERZITA KARLOVA
I. lékařská fakulta

KONCEPCE
Ústavu vědeckých informací 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy
a
Všeobecné fakultní nemocnice v Praze
2019

- I. Úvod**
- II. Hlavní úkoly**
- III. Knihovna**
  - Akviziční činnost knihovny
  - Doporučená literatura
  - Revize knihovních fondů
  - Úsek knihovních služeb
- IV. Oddělení zpracování historických fondů a digitalizace**
- V. Oddělení referenčních služeb a správy e-zdrojů**
- VI. Oddělení evidence publikačních aktivit, evaluace vědecké práce 1. LF UK**
  - Sběr publikačních aktivit
  - Citační ohlasy
  - Interní evaluace vědecké práce na 1. LF
  - Open Access
- VII. Oddělení video a foto**
- VIII. Personální zajištění**
- IX. Další významné úkoly ústavu, perspektiva.**
- X. Poděkování**

I. ÚVOD

Ústavu vědeckých informací 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy (ÚVI 1. LF UK) a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze (VFN) přinesl rok 2019 potřebu rozvoje stávajících služeb i zcela nové úkoly, dané vývojem oboru i vnějšího prostředí. Podrobně je vše popsáno v konkrétních odstavcích.

V ÚVI je registrováno k 5. 12. 2019 celkem 3 831 uživatelů, 2 913 studentů a stážistů, 366 zaměstnanců, 36 spolupracovníků UK, 422 uživatelů z UK a 95 osob z řad veřejnosti. K výraznému přechodnému poklesu uživatelů došlo z důvodů přechodu na nový Knihovní a výpůjční řád UK – ze systému se odmazali ti uživatelé, kterým třeba jen o 1 den vypršela registrace. Ti se nově postupně do systému opět registrují a to i do nových uživatelských kategorií. Vše se děje na základě nového Opatření rektora č. 36/2019 – viz níže.

ÚVI zprovoznilo začátkem prosince 2019 nové webové stránky. Při jejich tvorbě je akcentována rychlá orientace a maximální přehlednost v nabídce poskytovaných služeb pro všechny

Ústav vědeckých informací 1. LF UK a VFN
U Nemocnice 4, 121 08 Praha 2 – <https://uvi.lf1.cuni.cz> - knihovna@lf1.cuni.cz

kategorie uživatelů. Mimořádný důraz je kladen na rychlou a návodnou orientaci v e-zdrojích – databázích a časopisech a v sekci, věnované sběru publikačních aktivit a evaluaci vědecké práce. Vítejte jakoukoliv zpětnou vazbu na další úpravy.

Se studenty probíhá komunikace jak při osobním kontaktu v provozu, tak i prostřednictvím sociálních sítí.

II. HLAVNÍ ÚKOLY

Hlavním úkolem i nadále zůstává informační podpora studia, vědy a výzkumu, byť se některé její formy vyvíjí a přibývají zcela nové úkoly a požadavky. Pro pregraduální výuku je základem zpřístupňování aktuální literatury studentům formou klasických výpůjčních služeb a provoz studoven pro všechny kategorie uživatelů. Pro postgraduální studium, vědu, výzkum a praxi jsou to pak kromě klasické p-literatury především stále se rozšiřující elektronické služby, tj. zajišťování přístupu do elektronických informačních zdrojů (EIZ) - e-časopisů, e-knih a databází.

ÚVI je jedním z dílčích knihovnicko-informačních pracovišť UK. Ústřední knihovna UK (ÚK UK), která informační a knihovnické služby na UK koordinuje, se v roce 2019 ještě více prohloubila. Těžiště spolupráce leží aktuálně v oblastech:

- provozu stávajícího knihovního systému Aleph (platnost licence do 31. 12. 2020),
- spolupráce na výběru systému nového – technické a provozní podmínky,
- sjednocení podmínek, za kterých jsou poskytovány knihovnicko-informační služby všemi fakultními knihovnami UK,
- účasti na projektu CzechELib (CEL) – centrální nákup EIZ na UK,
- akvizice EIZ mimo projekt CEL pro skupiny fakult, v našem případě 5 lékařských fakult,
- správy portálu e-zdrojů a služby discovery systému UKAŽ pro centralizované prohledávání hybridních fondů knihoven UK,
- evidence publikačních aktivit a přípravě výstupů pro fakultní i mimo fakultní potřeby,
- agendy Open Access a dalších aktivit na podporu vědeckého publikování,
- systému Turnitin,
- implementaci centrálního řešení pro digitální repozitáře atd.

Činnost ÚK UK a dílčích knihovnicko-informačních pracovišť na UK upravuje nový Knihovní a výpůjční řád Univerzity Karlovy - Opatření rektora č. 36/2019, platný od 1. 12. 2019, který sjednocuje a upravuje podmínky tzv. jednotné registrace uživatele a poskytování a využívání knihovnicko-informačních služeb. Tyto kroky jsou jednou ze základních premis v přípravě přechodu na nový knihovnický systém. Na nové podmínky reaguje Opatření děkana č. 15/2019 - Provozní řád 1. LF, který je již připraven k podpisu.

III. KNIHOVNA

- **Akviziční činnost knihovny**

Akviziční činnost se člení na 2 základní směry, a to na získávání jak tištěných zdrojů (p-zdrojů) tak i elektronických (e-zdrojů, EIZ) pro všechny kategorie uživatelů.

Prostředky z programu Výzva č. 02_17_044 - Podpora rozvoje studijního prostředí na VŠ, přidělené v roce 2018, umožnily rozsáhlý nákup nejžádanějších titulů základní studijní literatury, která průběžně odčerpávala podstatnou část prostředků určených na akvizici. Vzhledem k velmi přísným pravidlům využití prostředků z Výzvy se podařilo vyřešit s několikaletou perspektivou potřebu titulů pro preklinickou výuku (především anatomie). Finanční prostředky, přidělené ÚVI, jsou tak využívány pro nákup průběžně vycházející studijní literatury a veškerých monografických a časopiseckých publikací autorů z 1. LF, evidovaných v databázi publikačních aktivit OBD.

V minulých letech byla vydatnou finanční pomocí provozu knihovny i možnost využívání vybraných sankčních poplatků. Z tohoto zdroje se hradily nákupy techniky, vybavení, materiálu na opravy knih (ÚVI má vlastní knihařskou dílnu), služebních cest, účasti na konferencích atd. a především další potřebné literatury. Přidělené provozní prostředky tak byly využívány výhradně pro nákupy monografií a časopisů mimo CEL. Od letošního roku jsme tuto možnost ztratili a také velmi nepříznivě pocítili.

Studijní zdroje pro anglickou paralelku a zájemce o studium textů v angličtině jsou zajištěny díky dohodě všech lékařských fakult UK rámci projektu CEL na léta 2020 - 2025 osvědčenou a intenzívně využívanou kolekcí Thieme.

- **Doporučená literatura**

Poděkování patří všem pracovištím, která nás průběžně informují a doporučují nově vydávané tituly, na kterých se podílela a u kterých mají zájem zařadit je mezi doporučenou studijní literaturu.

I přes celkově poměrně pozitivní situaci by studenti uvítali nové nebo modifikované studijní texty v některých oborech. Jedná se konkrétně o:

- **studijní texty pro zubní lékařství obecně - parodontologie** (děti i dospělí), **endodoncie**. Zde by bylo dobré provést celkovou revizi kolekce titulů pro výuku oboru na 1. LF,
- **kontrolní otázky imunologie** - řešeno,
- **kineziologie** - řešeno.

- **Revize knihovních fondů**

Kontinuálně pokračují standardní průběžné revize a vyřazení / odpis knihovních jednotek z fondu. Důvodem vyřazení jsou:

- ztráta nebo nevratné poškození publikace,
- obsahová zastaralost (neaktuálnost) – vždy rozhoduje pracoviště.

Během celého roku pokračovala standardní rekatalogizace zrevidovaných knihovních fondů, deponovaných na ústavech a klinikách. Činnost je plně zajišťována pracovníky ÚVI. Během roku 2019 bylo zpracováno celkem 3570 knihovních jednotek (monografií i časopiseckých řad). K dnešnímu dni je kompletně zpracován knihovní fond u 21 knihoven ústavů a klinik (z celkového počtu 46).

- **Úsek knihovních služeb**

Základní služby poskytované Knihovnou ÚVI jsou následující:

- **Zpracování nakupované literatury** – všechny dokumenty, nakoupené na 1. LF (klasické i elektronické) jsou zpracovány do Centrálního katalogu UK (CKIS), veřejně přístupné databáze - <https://ckis.cuni.cz/>. Celkový počet přírůstků je 3 025 (k 5. 12. 2019).
- **Absenční výpůjční služby** – do 5. 12. 2019 bylo realizováno celkem 109 666 knihovních operací (42 867 výpůjček, 66 079 prodloužení výpůjční lhůty – **meziroční narůst o 6 000 operací**).
- **Prezenční služby ve studovně** – od 2. 1. 2019 do 5. 12. 2019 celkem 21 887 vstupů (20 740 studenti 1. LF, 1 147 ostatní). Pro zajištění ochrany knihovních fondů ve studovně byly v létě 2019 instalovány nové moderní bezpečnostní brány.
- **Meziknihovní výpůjční služba (MVS, mezinárodní MVS - MMVS)** – stále velmi žádaná služba, která zajišťuje dokumenty, které nejsou na 1. LF UK, na UK, ve VFN nebo v ČR dostupné, ale i požadavky z jiných knihoven na nás - a to v elektronické i papírové formě. Za rok 2019 bylo zatím vyřízeno 1 300 požadavků.
- ÚVI bylo jmenováno fakultním koordinátorem pro **Turnitin**, aplikaci umožňující systémovou kontrolu originality vysokoškolských kvalifikačních prací. Turnitin lze rovněž využít i ke zlepšování samotného textu práce ještě před odevzdáním, tzn. ke spolupráci mezi studentem a vedoucím práce. Zajišťuje automatizovanou kontrolu v SIS po odevzdání závěrečné práce studentem. ÚVI poskytuje zájemcům konzultační a školicí služby. Klíčovou roli ve využívání systému mají vedoucí prací.
- **Závěrečné kvalifikační práce** již nejsou vyžadovány v pevné plátěné vazbě, tj. fyzické exempláře, dříve tradičně a povinně odevzdávané do ÚVI. Od 1. 1. 2018 jsou práce odevzdávány výhradně elektronicky, tj. student / autor ukládá svou práci v e-formě do SISu). ÚVI má povinnost veškeré v minulých letech odevzdané práce postupně předat

protokolárně do Archivu UK v Lešetících. V roce 2019 to bylo 2 535 exemplářů (celkem ve 3 etapách). Během příštích 3 let budou Archivu UK předány všechny práce uložené v ÚVI. Tyto práce byly zkatologizovány do CKIS a jsou po předání převedeny pod Archiv UK.

Během dvouletého období se prověřila bezpečnost a spolehlivost repositáře kvalifikačních prací. Je proto na zvážení, zda stále vyžadovat na 1. LF práce ve fyzické formě (12. KD z 19. 3. 2018). Tyto práce se již nekatalogizují, Archiv UK je od nás nepřevezme a jejich praktické využití je nulové.

Hlavní úkoly pro příští období:

- úzce spolupracovat s ÚK UK na implementaci nového Knihovního a výpůjčního řádu UK a průběžně řešit aktuální problémy,
- iniciovat snahu o nákup a používání společného SW pro turnikety do studoven v rámci celé UK,
- účast na přípravě přechodu UK na nový Centrální knihovnicko-informační systém (CKIS), který nahradí stávající knihovní systém Aleph ,
- spolupracovat s pracovišti, garanty oboru a autory na doplňování aktuálně využívaného učebnicového fondu a akvizici potřebných textů pro výuku – v klasické i elektronické formě v rámci finančního limitu,
- spolupracovat s pracovišti na dílčích revizích deponovaných fondů a grantových výpůjčkách,
- pokračování v rekatalogizaci zrevidovaných knihovních fondů v knihovnách ústavů a klinik
- podílet se na edukaci využívání systému Turnitin.

IV. ODDĚLENÍ ZPRACOVÁNÍ HISTORICKÝCH FONDŮ A DIGITALIZACE

Probíhá systematické odborné zpracování knihovní sbírky Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK, které zahrnuje pořádání, kompletní katalogizaci, čištění a ošetření i uložení svazků do speciálních boxů. V roce 2019 bylo dokončeno zpracování starých tisků ze sbírky Ústavu histologie a embryologie a nadále pokračuje spolupráce s Anatomickým ústavem, navázaná v roce 2018. Ve sbírce rukopisů a tisků Anatomického ústavu bylo objeveno mnoho mimořádně zajímavých exemplářů, které přispívají k rozvoji poznání dějin fakulty. Fyzický stav některých z nich je vlivem biodegradace kyselého papíru již za hranicí životnosti a k zachování informací přispěje digitalizace.

Katalogizace historických fondů se systematicky zaměřuje na provenienční průzkum, jehož cílem je rekonstrukce knižních celků, které jsou nyní součástí sbírek 1. LF UK. Získaná data jsme za pomoci již vyvinutých modulů *digital humanities* začali přehledně vizualizovat a prezentovat tak nejen jedinečnost knih samotných, ale i vazby klíčových osobností a institucí, které je vlastnili. Při vytváření katalogizačních záznamů respektujeme pravidla popisu provenienčních záznamů projektu *Provenio*. V průběhu roku 2016 byly takto zpracovány publikace velkých formátů, v roce 2017 byly zkatologizovány tisky 16. století a katalogizační

činnost se v roce 2018 a 2019 soustředila na zpracovávání publikací vytištěných v 2. polovině 17. století.

Služby katalogizace a restaurování starých tisků byly nabídnuty také dalším ústavům a klinikám 1. LF UK a VFN.

I nadále soustavně popularizujeme jak práci našeho oddělení a jeho metody, tak bohatství historických fondů fakulty a její tradici. Letos jsme přednesli příspěvek na kolokviu Centra pro studium středověku při FF UK a prezentovali restaurátorsko-konzervační činnost na XVII. Semináři restaurátorů a historiků v Jihlavě. ÚK UK uspořádala v říjnu 2019 konferenci *Historické fondy Univerzity Karlovy*, kde jsme prezentovali výsledky své práce za posledních 5 let a v jejímž rámci jsme spoluorganizovali workshop o katalogizaci historických knižních fondů pro Centrální katalog UK. K aktivní účasti na konferenci jsme byli vyzváni především z důvodu, že jako první fakulta na Univerzitě Karlově systematicky zpracováváme historické knižní fondy. Vedoucí oddělení byla kooptována do výboru České asociace pro digitální humanitní vědy (CzADH). Byly vytvořeny pilotní vizualizace dat o bývalých vlastnících vybraných tematických sbírek již existujícími nástroji a vyvíjíme vlastní aplikaci na míru charakteru našeho fondu.

Zpracování naskenovaných knihovních jednotek probíhá v produkčním a archivačním systému *ProArc*. Následně jsou tituly zveřejněny v digitální knihovně 1. LF UK *Bibliotheca Facultatis Medicae Primae* v systému *Kramerus* (kramerus.lf1.cuni.cz). Spolupracujeme s Registrem digitalizace Národní knihovny ČR (www.registrdigitalizace.cz), kam hlásíme nové přírůstky nebo záměry digitalizace, čímž předcházíme duplicitní práci. V roce 2019 jsme zpřístupnili veřejnosti staré tisky a vzácné tituly nepodléhající autorskému zákonu z fondů výše uvedených ústavů a klinik, první ročníky časopisu *Sborník lékařský* (1887–1916).

Mimořádným přínosem k rozvoji digitalizace historických tisků a rukopisů je velkoformátový kolébkový knižní skener Bookeye, který byl letos zakoupen. Digitalizují se proto už i svazky, jejichž kondice znemožňovala skenování na dosavadním plošném skeneru.

Hlavní úkoly pro příští období:

- zpracování a zveřejnění dokumentů spadajících pod ochranu autorského zákona. Jedná se o historické učebnice autorů z 1. LF UK resp. Fakulty všeobecného lékařství, které budou zveřejněny pouze na místě samém (studovny ÚVI 1. LF),
- pokračování ve zpracování a zveřejnění historické řady *Sborníku lékařského*,
- navázání spolupráce s Národní lékařskou knihovnou ve sdílení digitálních kopií *Sborníku lékařského* v jejich digitální knihovně a propojení záznamů v *BMČ* s plným textem v digitální knihovně (*Kramerus*),
- pokračování v digitalizaci, zpracování a zveřejnění digitálních kopií starých a vzácných tisků z fondů ústavů a klinik 1. LF UK, nyní již i titulů, jejichž křehká vazba vyžaduje kolébkový skener,
- pokračování v podrobné katalogizaci sbírek starých tisků a rukopisů výše zmíněných ústavů a prezentace těchto fondů,

- spolupráce s ÚK UK při implementaci centrálního řešení pro digitální repozitáře,
- spolupráce s redakcí Folia Biologica a Knihovnou AV ČR při sdílení a zpřístupnění plných textů časopisu Folia Biologica.

V. ODDĚLENÍ REFERENČNÍCH SLUŽEB A SPRÁVY E-ZDROJŮ

Oddělení referenčních služeb a správy e-zdrojů zajišťuje akvizici a provoz 70 EIZ, tj. databází, e-časopisů a e-knih. Tyto zdroje trvale předplácí v rámci konsorcia CEL, jehož koordinátorem je Národní technická knihovna. Spolupracuje s ostatními referenčními odděleními lékařských akademických knihoven, aby mohlo pro své uživatele zachovat diverzifikovanou nabídku medicínských a multioborových databází. Mezi stěžejní předplácené klinické databáze patří např. Medline a UpToDate, mezi citační databáze Web of Science (WoS) a Scopus.

Přestože jsou v konsorciu CEL zahrnuty i kolekce e-časopisů, není možné obsáhnout každý časopis s kompletně pokrytou retrospektivou. Proto se nedostupné ročníky časopisů řeší formou MVS a MMVS. Od roku 2020 bude opět přes CEL zprovozněna kolekce časopisů vydavatele Lippincot Williams and Wilkins, která obsahuje velké množství titulů časopisů z medicíny, farmakologie i zdravotnických nelékařských věd. Předpokládá se tedy, že si uživatelé dohledají fulltext konkrétního článku efektivněji bez asistence referentky MVS.

ÚK UK obdržela dohodu podepsanou 1. LF UK a VFN, na jejímž základě vystavila faktury s podílem pro 1. LF UK. Dohodou mezi 1. LF UK a VFN jsou celkové náklady na nákup e-zdrojů rozděleny v poměru 2:1. Zakoupením kolekce LWW se celkové náklady na nákup e-zdrojů zvýšily zhruba o třetinu, avšak díky výhodnému kursu se ročně daří ušetřit finanční prostředky společně s dotací, kterou fakultám na nákup e-zdrojů poskytuje rektorát UK. Pro roky 2021 a 2022 je navýšení dotace v jednání, to vše v souladu s ročním navyšováním cen za e-zdroje v konsorciu CEL.

Případné technické problémy v přístupu do zdrojů řeší na základě upozornění přímo ÚK UK s vydavatelem.

Od prosince 2019 jsou v provozu nové webové stránky ÚVI 1. LF UK a VFN, kde se formou rychlých odkazů nebo přes sekci E-zdroje lze přihlásit k databázím či kolekcím e-časopisů a e-knih 1. LF UK a VFN. Pro snazší orientaci na webových stránkách je připravena série školení určená pro zaměstnance 1. LF UK i VFN, aby tyto zdroje mohli využívat buď přímým, nebo vzdáleným přístupem. Oddělení nabízí a zajišťuje i školení pro konkrétní ústavy či kliniky.

Oddělení dále nabízí rešeršní služby pro zaměstnance 1. LF UK a VFN a navigační služby, MVS a mezinárodní MVS pro všechny registrované uživatele knihovny. Také se podílí na výuce v akreditovaných nelékařských studijních oborech a na seminářích pro doktorandy i pro další zájemce z řad akademické veřejnosti UK či zaměstnanců VFN. Oddělení propaguje EIZ propaguje na sociálních sítích. Během univerzitního Týdne s EIZ, uspořádaného 11. - 15. 11. 2019, se zaměstnanci účastnili přímé propagace e-zdrojů mezi českými i zahraničními studenty.

Hlavní úkoly pro příští období:

- hlavním úkolem pro příští období je jednoznačně stálá spolupráce s ÚK UK na vývoji agendy CEL,
- organizace seminářů pro práci s EIZ – zdroje pro 1. LF UK i VFN,
- zajištění stability vzdálených přístupů k EIZ,
- propagace EIZ na inovovaných webových stránkách a sociálních sítích Facebook a Twitter,
- dodávání podkladů o EIZ a zkušebních přístupech dílčím knihovnám 1. LF UK a VFN za účelem rychlejší propagace,
- návštěva pracovišť 1. LF UK a VFN k zajištění funkčnosti přístupů do všech zdrojů.

VI. ODDĚLENÍ EVIDENCE PUBLIKAČNÍCH AKTIVIT A EVALUACE VĚDECKÉ PRÁCE

• Sběr publikačních aktivit

Oddělení koordinuje evidenci záznamů o publikačních aktivitách, která je řízena Opatřením rektora č. 24/2018. Shromážděné záznamy jsou zpracovávány pro potřeby fakulty a jsou odevzdávány do Rejstříku informací o výsledcích (RIV, součást Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací). Data slouží k fakultnímu, a nově i univerzitnímu hodnocení tvůrčí činnosti.

Sběr dat o publikovaných pracích autorů z 1. LF UK i VFN (databáze je společná pro obě instituce) probíhá v centrálním univerzitním systému IS Věda (modul OBD). Aktuálně probíhá sběr záznamů vydaných v roce 2019, a to prostřednictvím zpracovatelů na jednotlivých pracovištích. Vedle toho i sami pracovníci ÚVI v průběhu roku zadávají zejména články z databáze WoS, ale také články z českých časopisů, kapitol z monografií a knih samých, které mají k dispozici v knihovním fondu ÚVI. Cílem je maximální úspora práce jednotlivých autorů. Zátěž akademických pracovníků tak spočívá jen v kontrole zadaných záznamů, doplnění specifických informací a v dodání informací o svých dalších publikacích, které nelze běžně podchytit. O to budou jednotlivá pracoviště požádána na konci sběru, tedy počátkem roku 2020.

Komunikaci mezi autory a ÚVI zprostředkovávají pověřené kontaktní osoby z jednotlivých pracovišť (např. knihovník, sekretářka, začínající vědec), jejichž znalost prostředí a každodenní kontakt s publikujícími je nezastupitelný a vždy značně urychlí kontroly zadaných publikací či doplnění chybějících povinných údajů.

Hotové záznamy našich autorů jsou přístupné ve veřejném vyhledávači na adrese https://verso.is.cuni.cz/fcgi/verso.fpl?fname=obd_public&public_id=1201. Přesto jsou stále

žádanou a využívanou službou také exporty z databáze – přehledy evidovaných publikací k různým účelům a ve volitelném formátu.

Na webových stránkách ÚVI (<http://uvi.lf1.cuni.cz>) jsou v sekci Publikační činnost dostupné průběžně aktualizované manuály a informace potřebné ke sběru dat a k agendě citačních ohlasů.

- **Citační ohlasy**

Součástí práce oddělení je i agenda citačních ohlasů a Hirschova indexu (h-indexu) sloužící pro interní evaluaci na 1. LF za uplynulý kalendářní rok. K dispozici je metodika, která zásadně usnadňuje vypracování citačních ohlasů.

Doplňkovou činností oddělení je podchycení chybně zadaných záznamů ve WoS, které hojně vznikají nespolehlivým strojovým zpracováním. Pročišťování dat vede ke zvýšení citačních ohlasů a h-indexu našich autorů, a tím i prestiže celé fakulty.

- **Interní evaluace vědecké práce na 1. LF**

Aktuálně probíhá interní evaluace vědeckých publikací za rok 2018. Informace o evaluaci publikační činnosti na 1. LF UK jsou dostupné na adrese <http://uvi.lf1.cuni.cz/publikacni-cinnost/interni-evaluace>.

- **Open Access**

Kolegium rektora UK projednalo 25. 11. 2019 materiál „Výsledky dat v souvislosti s výzvou 1. místopředsedy Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace z 9. 7. 2019“ – dílčí plnění opatření Akčního plánu pro implementaci Národní strategie otevřeného přístupu ČR k vědeckým informacím na léta 2017 – 2020. Vypracováním podkladů byla pověřena ÚK UK, která vyzvala jednotlivé fakulty ke zjištění nákladů za publikování v systému Open Accessu. ÚVI ve spolupráci s Grantovým oddělením děkanátu vybralo vše, co bylo možné označit za náklady na OA. Dosud se tento údaj nesledoval, proto byla práce velmi náročná i vzhledem ke krátké lhůtě na zpracování (vyhledání nákladů v agendě Grantového oddělení a připojení ke konkrétním publikacím v OBD). Dohodli jsme se, že do budoucna výdaje na OA budou označeny v účetním systému speciálním znakem pro rychlé vyhledání. Částka, kterou se podařilo dohledat, činila za 1. LF 2 748 812,12 Kč.

Pro podporu publikování je zřízen kontaktní e-mail openaccess@lf1.cuni.cz, prostřednictvím kterého mohou publikující autoři posílat své dotazy k OA. Na webu ÚVI je k problematice věnovaná stránka: <http://uvi.lf1.cuni.cz/otevreny-pristup>.

Hlavní úkoly pro příští období:

- koordinace evidence publikačních aktivit v databázi OBD, spolupráce s pracovišti na kontrolách záznamů, kooperace s Ústavem výpočetní techniky UK na rozvoji systému OBD,
- evaluace vědecké práce (výpočet a prezentace výstupů hodnocení ve výroční zprávě),
- součinnost s Rektoriátem UK na novém interním hodnocení vědecké práce na UK (momentálně za období 2014 - 2018),
- metodické vedení autorů při zřizování personálních identifikátorů (ORCID a ResearcherID v rámci Publons),
- rozvoj agendy Open Access, konzultace v oblasti predátorských časopisů.

VII. ODDĚLENÍ VIDEO A FOTO

Činnost oddělení je zaměřena na tvorbu videoprogramů. Práce zajišťuje pan Tomáš Herrmann. Podrobnou zprávu o činnosti oddělení pravidelně předkládá Kolegiu děkana pan prof. MUDr. A. Martan, DrSc. Práce pana Herrmann je vysoce profesionální a o jeho služby je velký zájem.

VIII. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Rozsah a obsah zpracovávaných agend dnes vyžaduje u vedoucích funkcí specializované odborné knihovnicko-informační vzdělání, bez něj dnes již není možné se při práci v ÚVI obejít. Informační služby se zajišťují ve stále větších organizačních celcích, nezbytná je proto i dokonalá znalost organizační struktury a obsahu oboru a osobních kontaktů. Některé činnosti se vývojem oboru vytrácejí, nové vznikají. Personální audit, provedený v loňském roce, spojený s úpravou pracovních náplní, který nebyl vždy bez problému přijímán, se ukázal jako cesta správným směrem a optimalizace celkové výkonnosti ÚVI.

IX. DALŠÍ VÝZNAMNÉ ÚKOLY ÚSTAVU - VÝUKA, PERSPEKTIVA

Výuka probíhá již tradičně u nelékařských studijních specializací (Bc. + Mgr.), a to konkrétně v oborech adiktologie, ergoterapie, nutriční terapie, porodní asistentka. Výuka je rozdělena na přednášky pro všechny bakalářské specializace a praktické semináře zvláště pro každý nelékařský studijní obor. Důraz je při výuce kladen na praktické využití rešerší (citace použité literatury podle ČSN ISO 690:2011, APA; rozpoznání odborného zdroje od neodborného; zpracování recenze na recentní odborný článek) a e-zdrojů (seznámení s databázemi a kolekcemi e-časopisů, e-knih univerzity a 1. LF UK). V tomto akademickém roce je do letního semestru zařazen volitelný předmět „*Strategie práce s odbornými lékařskými informacemi*“, který je určen převážně studentům všeobecného a zubního lékařství a který se mj. věnuje tematicce EBM i kritickému myšlení.

Hlavní úkoly pro příští období:

- nabídnout výuku informačních znalostí a dovedností studentům i pracovníkům 1. LF UK a VFN v potřebném a časově dostupném rozsahu.

IX. PODĚKOVÁNÍ

ÚVI je ve stálém kontaktu s proděkanem pro vědeckou činnost panem doc. MUDr. Pavlem Klenerem, Ph.D. Ke změně došlo ve VFN, kde ve funkci náměstka pro vědu, výzkum a vzdělávání VFN vystřídal pana MUDr. Jana Břízu, CSc. prof. MUDr. Pavel Michálek, Ph.D., DESA., M.Sc. Panu dr. Břízovi patří velké poděkování za více než dvě desítky let spolupráce.

Touto cestou děkuji jménem pracovníků ÚVI všem, kteří v uplynulém roce přispěli radou i skutkem k rozvoji služeb ÚVI. Naší snahou je kontinuální posun ve vnímání našeho ústavu od „knihovny“ k odbornému pracovišti poskytujícímu komplexní a kvalifikované knihovnicko-informační služby pro podporu studia, vědy, výzkumu a praxe.

Praha, 11. 12. 2019
PhDr. Hana Skálová